

den oorlog, die ook reeds laag waren in vergelijking met vroegere jaren, zijn nog wel niet bereikt, maar in 1925 is weer een, hoewel gering, geboorte-overschot te boeken. In 1924 was het per duizend getal van de algemeene sterfte nog 1.2 per duizend hooger, dan dat der geboorten; in 1923 zelfs 2.5 per duizend (W. HOFFMANN, *Reichsgesundheitsblatt*, Jahrg. 1, no. 20).

E. SLTITER.

BESTRIJDING VAN DE TUBERCULOSE ONDER HET RUNDVEE. —

De Nederlandsche Bond van Veehandelaren heeft op haar gisteren voortgezette vergadering te Amsterdam bovengenoemd onderwerp besproken na een inleiding van den directeur van den Gezondheidsdienst voor Vee in Friesland, den heer A. H. VEENBAAS.

Deze beschouwde de overbrenging van tuberculeus vee van besmette naar niet besmette streken door den handel in vee als voornaamste oorzaak van ziekteverspreiding. De tuberculine heeft het mogelijk gemaakt de zieke dieren aan te wijzen en van de gezonde te scheiden, maar niet opgelost is het vraagstuk wat ermede te beginnen. Opruiming is te kostbaar gebleken. Een oorzaak van de verspreiding der tuberculose onder het vee is ook gelegen in de zuivelfabrieken, waar melk van zieke en gezonde koeien gemengd wordt, en die weder aan de boeren veevoer leveren. De gezondheidsdienst in Friesland heeft een aanvang gemaakt met de bestrijding van de verspreiding door de zuivelfabrieken; doch dit geldt nog slechts enkele van deze inrichtingen. Merken van zieke beesten achtte spreker ondoel-treffend, omdat een koe den eenen dag gezond, den volgenden dag besmet zijn kan. Een gezondheidscertificaat acht spreker beter, omdat vee met zulk een certificaat vanzelf hogere handelswaarde zal hebben; want op tuberculine reagerend vee wordt nog altijd evengoed verhandeld als het niet reagerende.

Bij de gedachtenwisseling wees men erop dat bij dit stelsel de gezonde koeien in Friesland blijven, maar de zieke naar andere provinciën verkocht worden. Beter achtten sommigen het, gelijk in Noord-Holland geschiedt, reagerend vee aan den handel te onttrekken. Naar dr. BERGER, directeur van den Rijksveeartsenij-kundigen dienst, mededeelde, zal dit stelsel ook, zij het voorloopig in beperkte mate, in Limburg en Brabant toepassing vinden. Nooit zal de regeering vereeni-gingen steunen, die tuberculeus vee in het handelsverkeer laten.

De heer VEENBAAS achtte algemeene toepassing van het Noord-Hollandsche stelsel onmogelijk om zijn kostbaarheid. Het percentage van reagerend vee is er te hoog voor.

MUNTENDAM.

ARTSEN-GEHEEL-ONTHOUDERS-VEREENIGING. — Op 17 Juni werd te Utrecht de leden-vergadering der Artsen-gheheel-Onthouders-Vereeniging ge-houden onder voorzitterschap van den heer J. KAT.

Besproken en goedgekeurd werden o.a. het jaarverslag, de rekening en verant-woording van het afgelopen en de begroting van het volgende jaar. Het „Prijs-vraagfonds” werd met het oog op de wijziging van zijn bestemming verdoopt tot „Fonds voor wetenschappelijke Doeleinden”.

Het aftredende bestuurdlid, F. DELHEZ, werd herkozen.

Adhaesie werd betuigd aan de conclusies van het ten vorigen jare gehouden congres te Genève, speciaal met die tot verlaging van den accijns op alcoholvrijen, gebottelden wijn en van het invoerrecht op versche vruchten.

Voor de oprichting van een Wetenschappelijk Alcohol-Instituut was door de commissie ad hoc de eerste vergadering gehouden.

Na afloop der vergadering werd door coll. C. BADER, inspectrice voor de hygiëne van het kind, een voordracht gehouden, getiteld Medisch-Sociale Overwegingen ten opzichte van wettelijke voorschriften en bestuursmaatregelen ter Bestrijding van het Alcoholisme.

Van de uitnoodiging tot bijwoning der voordracht zagen wij met genoegen ook gebruik gemaakt worden, behalve door verscheidene drankbestrijders, door den

voorzitter der afdeeling Utrecht van de Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst, prof. BAART DE LA FAILLE en door de inspecteur DE BREY.

Spreekster wees op het uitgebreide terrein van werkzaamheid, dat zich naast de onmisbare particuliere drankbestrijding hier voor den staat opdoet. Eerst nadat de drankzucht als ziekte erkend is, en men haar als zoodanig is gaan bestudeeren, is ook bij de alcohol-bestrijding naast de curatieve de prophylactische zich baan gaan breken, zonder echter zich tot dusver voldoende te hebben ontwikkeld.

De staat kan optreden zoowel ter voorkoming van het alcoholisme van het individu, als ter bescherming van de gezinsleden van den alcoholist, en bij de behandeling van dezen en bij de nazorg. Op allerlei wijze kan het voorkómen worden bevorderd; zoo door verhooging van den leeftijdsgrens der personen aan wie alcoholica mogen worden geschonken, aanmoediging der vestiging van alcoholvrije koffiehuisen e.d., verhooging van de subsidie's aan de drankbestrijding, het stichten van een wetenschappelijk Alcohol-Instituut, het eischen van geheel-onthouding bij levensgevaarlijke beroepen, contróle op het vrij zijn van alcohol bij als zoodanig aangeboden dranken, vermelding van het alcohol-gehalte bij de andere, e.d..

De gezinsleden kunnen beschermd worden o.a. door aanstelling van een „raadsman” in bedreigde familie's op de wijze als de gezinsvoogden bij de kinderbescherming, al of niet in verband met onder curateelestelling.

Voor de behandeling is gewenscht het steunen van consultatiebureaux onder medischen invloed, en van onthoudersverenigingen, die reddingswerk doen. Verder opname, vrijwillige of gedwongen, in een sanatorium. Bij de samatoria zal onderscheid moeten worden gemaakt tusschen sanatoriën voor zenuwlijders en voor drankzuchtigen en tusschen die voor geneeslijke en voor ongeneeslijke patiënten. De opname moet geregeld worden al naarmate zij geschiedt op aanvraag van den patiënt, van de familie, van een medicus of volgens rechterlijke uitspraak. De duur van de opname zal moeten worden bepaald bijv. op hoogstens een jaar, waarna pogingen tot reclasseering zullen worden gedaan.

Voor de nazorg zou het bovenal wenschelijk zijn, als maatregelen konden worden getroffen tot strafbaarstelling van het verleiden van genezen drinkers.

Dat bij en naast dit alles o.a. ook behoort bevordering van de toetreding van den patiënt en van zijn gezin tot een onthouders-organisatie spreekt van zelf, als mede dat gestreefd moet worden naar ruime verbreiding van kennis over de werking van den alcohol en wel in de eerste plaats bij en door het onderwijs, in al zijn geleidingen. Dat vermeerdering dier kennis behalve in onderwijskringen ook veel nut zou kunnen stichten in de kringen der medici en der geestelijken en van andere leiders van ons volk verdient geen afzonderlijk betoog.

Deze punten en meer werden door de spreekster met klem en warmte uiteen gezet.

Bij de op de voordracht volgende discussie werden sommige punten nog wat meer onderstreept. Zoo werd gewezen op het groote en sterk toenemende gevaar van „wijngebruik”, waardoor alcohol in een nieuwen, aan leeken onschuldig schijnenden vorm gebracht wordt in tal van gezinnen, die vroeger dit gevaar niet kenden; de tegenwoordige Drankwet biedt hier geen goede hulp en toch is deze dringend vereischt. Ook de beperking der verloven, die zoo vaak bovendien nog niet-officieele vergunningen zijn, werd hoogst wenschelijk geacht.

Na een levendige discussie sloot de voorzitter de vergadering met een woord van wel verdienen dank aan collega BADER.

F. DELHEZ.